

Tisková zpráva

Postoje občanů k prezidentskému úřadu – leden 2026

- ⊗ Přímá volba prezidenta je českou veřejností vnímána jako nejvhodnější způsob výběru prezidenta – podporují ji více než čtyři pětiny občanů (82 %).
- ⊗ Přibližně polovina (48 %) české veřejnosti se shoduje, že pro výkon funkce prezidenta nezáleží na tom, zda kandidát v současnosti je, byl, či nikdy nebyl zapojen do politiky.
- ⊗ Téměř tři pětiny (58 %) občanů zastávají názor, že má prezident zasahovat do činnosti vlády, ale pouze v omezené míře. To, že by prezident vůbec neměl zasahovat do činnosti vlády, si myslí necelá třetina (31 %) občanů.
- ⊗ Více než polovina (57 %) české veřejnosti si myslí, že by měl prezident jmenovat ministry na doporučení premiéra. Více než čtvrtina (28 %) zastává názor, že by měl jmenovat ministry na základě vlastního uvážení.
- ⊗ Necelé dvě třetiny (65 %) Čechů si myslí, že by měl prezident mít právo odmítnout jmenovat ministra navrženého premiérem pouze v ojedinělých případech, 17 % si myslí, že by toto právo neměl mít nikdy.
- ⊗ Z důvodu změny metodologie výzkumů CVVM nejsou výsledky prezentovaného šetření přímo srovnatelné s výsledky předchozích šetření. Více informací o nové metodologii lze najít v [této tiskové zprávě](#).

Zpracoval:

Matyáš Marek

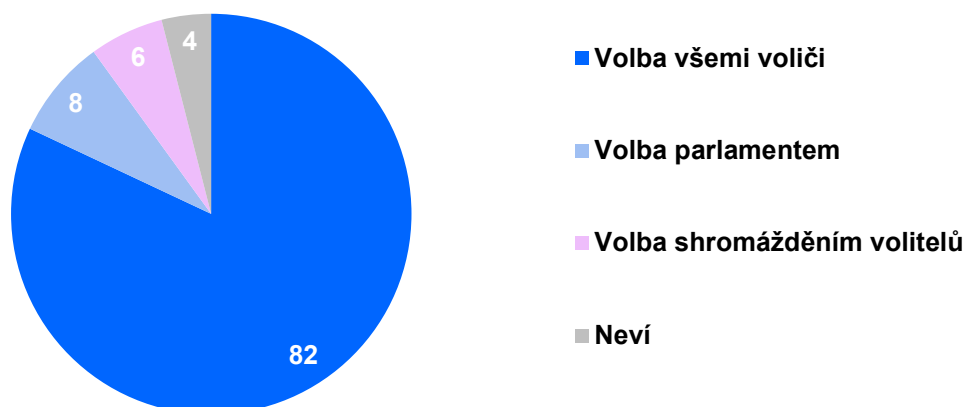
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 583; e-mail: matyas.marek@soc.cas.cz

Součástí lednového výzkumu CVVM Akademie věd ČR byl blok otázek zaměřený na postavení a roli prezidenta České republiky. Respondenti vyjadřovali své názory na způsob volby prezidenta, typ osoby, který vidí jako nejvhodnější pro výkon funkce prezidenta a zapojení prezidenta do řešení konkrétních problémů. Dále byly sledovány názory na pozici prezidenta vůči vládě, jeho roli při jmenování vlády a zda má mít právo odmítnout jmenovat ministra navrženého premiérem. V neposlední řadě hodnotila česká veřejnost také pozici a míru angažovanosti prezidenta v rámci zahraniční politiky.

Graf 1: Způsob volby prezidenta (v %)¹

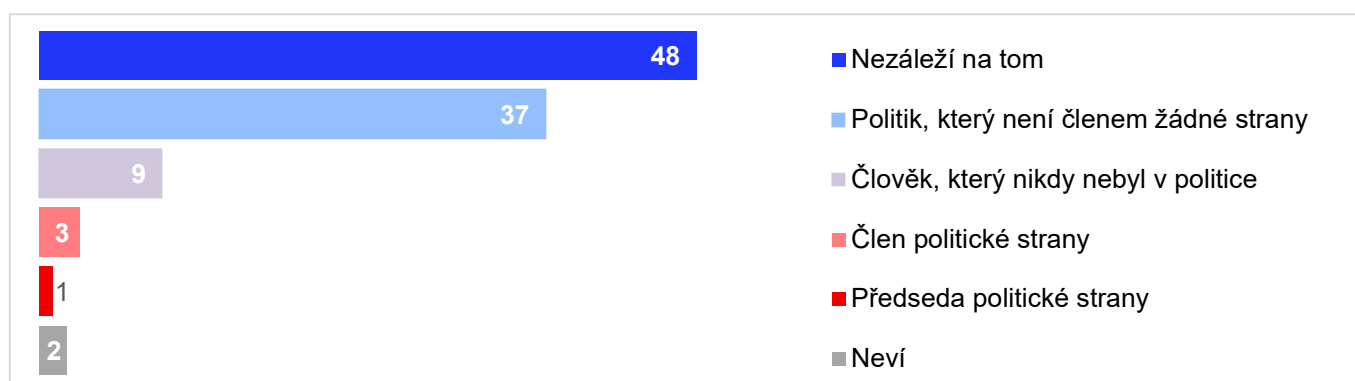
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

¹ Znění otázky: „Který z běžně užívaných způsobů volby prezidenta je podle Vás nejvhodnější pro Českou republiku?“ Varianty odpovědí: Volba parlamentem, tj. poslanci a senátory současně; Volba širším shromážděním volitelů (např. poslanci, senátory a krajskými zastupiteli); Volba všemi voliči; Nevíte.

V otázce volby prezidenta se respondenti většinově shodují (82 %), že by toto rozhodnutí mělo ležet v rukou všech voličů (tedy preferují přímou volbu prezidenta). Další dva způsoby volby prezidenta (parlamentem nebo širším shromážděním volitelů) považuje za nejvhodnější srovnatelný podíl české veřejnosti, konkrétně by se k volbě parlamentem přiklánělo 7 % a k volbě širším shromážděním volitelů 6 % Čechů.

Přímá volba prezidenta má podporu napříč českou společností. Mezi zastánce přímé volby však častěji patří občané se základním a středoškolským maturitním vzděláním nebo lidé, kteří volili v říjnových volbách do Poslanecké sněmovny hnutí ANO (89 %) a v prezidentských volbách 2023 Andreje Babiše (90 %). Relativně méně často se naopak k přímé prezidentské volbě přikláněli voliči koalice SPOLU (74 %) nebo lidé ve věku 15–19 let (68 %).

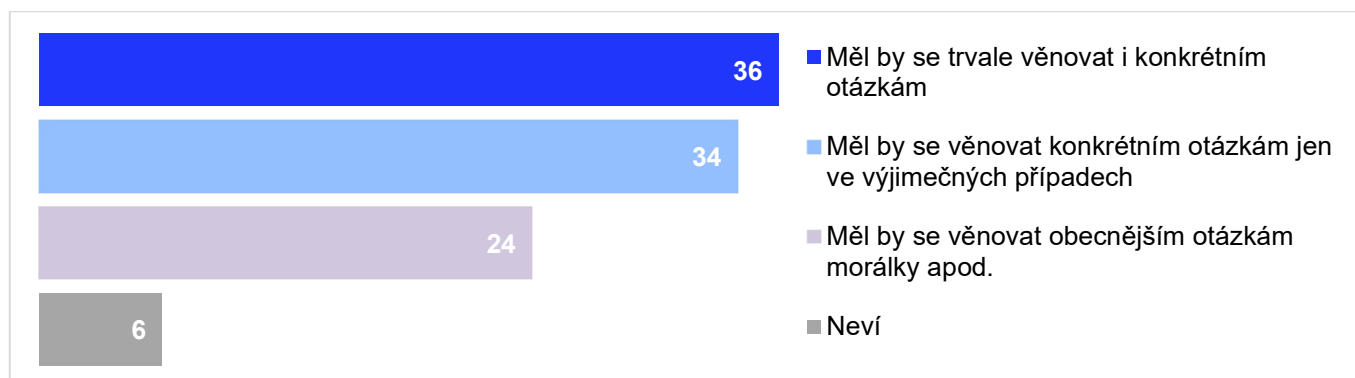
Graf 2: Osoba vhodná pro výkon funkce prezidenta (v %)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Následující otázka zjišťovala, koho považují respondenti za vhodného kandidáta na funkci prezidenta ČR (viz graf 2). Téměř polovina české veřejnosti (48 %) se shoduje, že nezáleží na tom, zda tento člověk v současnosti je, byl, či nikdy nebyl zapojen do politiky. Více než třetina (37 %) označila za nejvhodnějšího kandidáta politika, který není členem žádné strany. Přibližně desetina (9 %) dotázaných by pak vybrala osobu mimo politiku. Jenom minimum respondentů by preferovalo člena (3 %) nebo předsedu (1 %) politické strany za nejvhodnějšího kandidáta.

Graf 3: Jakým otázkám se má prezident věnovat? (v %)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

² Znění otázky: „Jaký typ osoby je podle Vás obecně nejvhodnější pro vykonávání funkce prezidenta?“ Varianty odpovědí: Člověk, který nikdy nebyl v politice; Politik, který není členem žádné strany; Člen politické strany; Předseda politické strany; Na tom nezáleží; Nevíte.

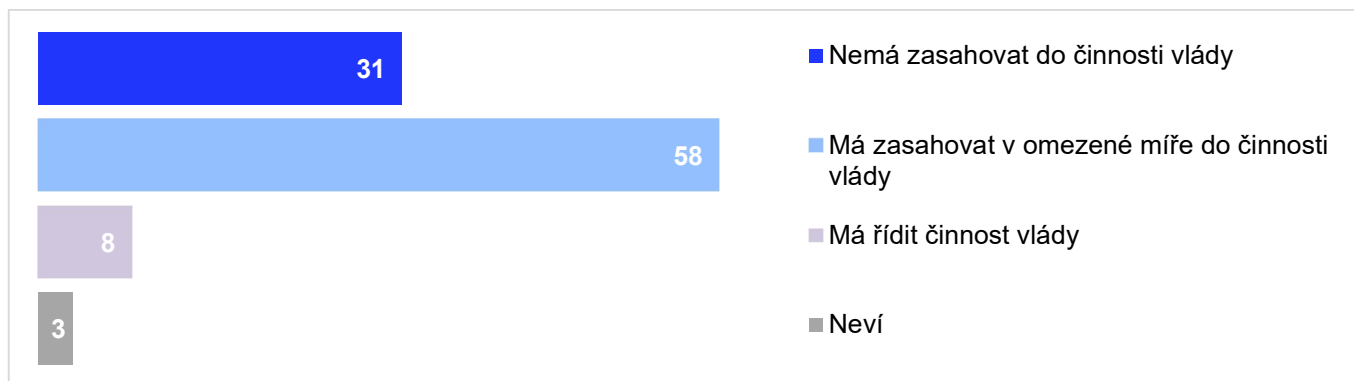
³ Znění otázky: „Má podle Vás prezident republiky zasahovat do řešení konkrétních problémů, nebo se má spíše věnovat obecnějším otázkám politické kultury, morálky a podobně?“ Varianty odpovědí: Měl by se trvale věnovat i řešení konkrétních otázek; Měl by se jim věnovat, ale jen ve výjimečných případech; Měl by se věnovat obecnějším otázkám morálky a podobně; Nevíte.

V lednovém šetření jsme dále zjišťovali, jakými otázkami by se měl prezident podle veřejnosti z titulu své funkce zabývat, zda spíše obecnějšími otázkami politické kultury, morálky a podobně, anebo i problémy konkrétního charakteru (viz graf 3).

Téměř tři čtvrtiny (70 %) respondentů se shodují na tom, že by se měl prezident věnovat řešení konkrétních otázek. Přibližně stejné procento dotázaných si myslí, že by se měl prezident věnovat těmto otázkám trvale (36 %) a že by se měl věnovat konkrétním otázkám pouze ve výjimečných případech (34 %). Necelá čtvrtina (24 %) respondentů si poté myslí, že by se měl věnovat obecnějším otázkám morálky, politické kultury a podobně.

Názor, že by se prezident měl věnovat řešení konkrétních problémů, zastávají spíše mladší lidé a starší si naopak myslí, že by se měl věnovat řešení těchto otázek pouze ve výjimečných případech nebo by se měl věnovat obecnějším otázkám. Výrazné rozdíly pozorujeme i mezi skupinami voličů podle voleného kandidáta z druhého kola prezidentských voleb v lednu 2023. Zatímco mezi voliči Petra Pavla se více než dvě pětiny (44 %) přiklání k tomu, že by se prezident měl věnovat i řešení konkrétních problémů, mezi voliči Andreje Babiše se jedná o méně než jednu pětinu (18 %). Naopak mezi voliči Andreje Babiše převažuje názor, že by se měl prezident věnovat spíše obecnějším otázkám – což si myslí 38 % voličů Andreje Babiše a 16 % voličů Petra Pavla.

Graf 4: Postavení prezidenta vůči vládě (v %)⁴

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

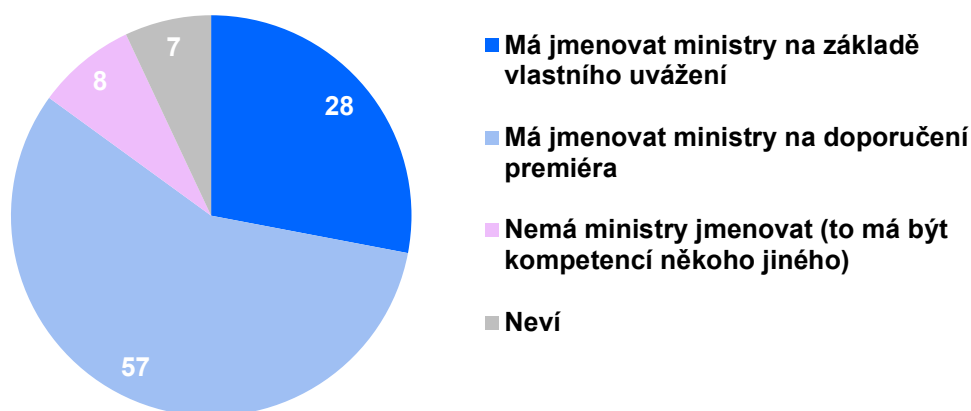
Ve výzkumu jsme se dále zaměřili na vztah prezidenta a vlády (viz graf 4). Necelé tři pětiny (58 %) českých občanů se shodují, že má mít prezident možnost zasahovat do činnosti vlády, ale pouze v omezené míře. Téměř třetina (31 %) dotázaných je pak přesvědčena, že by prezident do činnosti vlády neměl zasahovat vůbec. Méně než jedna desetina (8 %) by řízení vlády předala přímo do rukou prezidenta.

Názor, že prezident nemá do činnosti vlády vůbec zasahovat, vyjadřovali častěji lidé starší 40 let (v průměru 38 %) a také muži (38 %). Podle volené strany v podzimních volbách do Poslanecké sněmovny převažuje poté tento názor u voličů SPD (66 %) a ANO (50 %) a také u voličů Andreje Babiše (59 %) v prezidentských volbách (ve srovnání s voliči Petra Pavla, kde se jedná o 20 %).

V návaznosti na spolupráci s vládou jsme se také doptávali na to, jak by měl prezident postupovat při jmenování vlády (viz graf 5). Přibližně tři pětiny (57 %) českých občanů se domnívají, že by měl prezident jmenovat všechny ministry na základě doporučení budoucího premiéra. Více než čtvrtina respondentů se přiklání k názoru, že by měl prezident jmenovat ministry pouze na základě vlastního uvážení (28 %). Naopak méně než desetina se kloní k názoru opačnému, tedy že nemá být kompetencí prezidenta jmenování ministrů vlády (8 %).

⁴ Znění otázky: „Jaké postavení má mít prezident vůči vládě?“ Varianty odpovědí: Prezident nemá zasahovat do činnosti vlády; Prezident má v omezené míře zasahovat do činnosti vlády; Prezident má řídit činnost vlády; Nevíte.

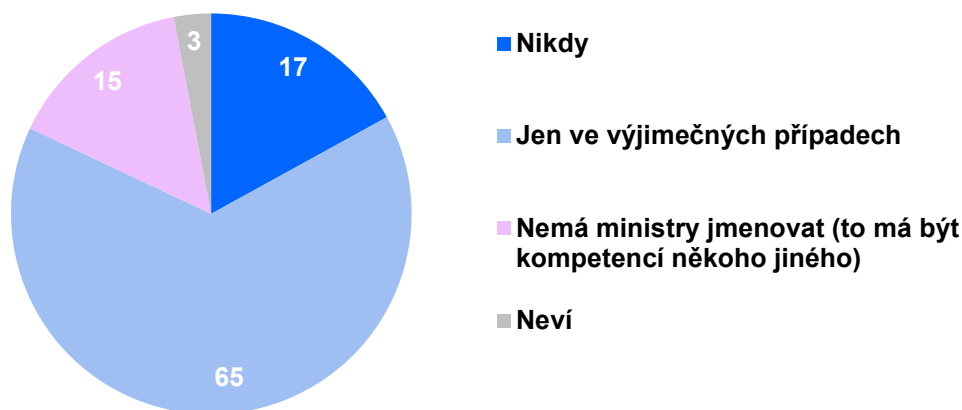
Graf 5: Role prezidenta při jmenování vlády (v %)⁵

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Přesvědčení, že by se prezident měl při jmenování ministrů řídit vlastním uvážením, je silnější u mladších (mezi lidmi ve věku 15–29 let se jedná o nejčastěji zastávaný názor, se kterým souhlasí přibližně 41 %) a u vysokoškolsky vzdělaných respondentů (34 %). Rozdíly se také objevují při porovnání občanů podle volené strany v říjnových volbách do Poslanecké sněmovny. Zatímco vyšší podíl podpory jmenování ministrů prezidentem dle vlastního uvážení se objevuje u voličů koalice SPOLU (53 %) a Starostů (50 %), mezi voliči hnutí ANO (7 %) a SPD (5 %) se jedná o jednotky procent.

Graf 6: Právo odmítnout navrženého ministra prezidentem (v %)⁶

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

V souvislosti s předchozí otázkou nás dále zajímal názor české veřejnosti na to, zda by měl mít prezident právo odmítnout jmenovat ministra navrženého premiérem. Necelé dvě třetiny (65 %) Čechů si myslí, že by prezident toto právo mít měl, ale měl by ho využívat pouze ve výjimečných případech. Že by toto právo neměl mít nikdy, si myslí 17 % dotázaných a jenom o pár procentních bodů méně (15 %) si myslí, že by jmenování ministrů mělo být v kompetenci někoho jiného.

Právo rozhodovat o jmenování z vlastního uvážení přisuzuje prezidentovi téměř polovina respondentů ve věku 15–19 let, naopak mezi dotazovanými ve věku 65 a více let se jedná pouze o 8 %. Čtvrtina osob v nejvyšší věkové kategorii si

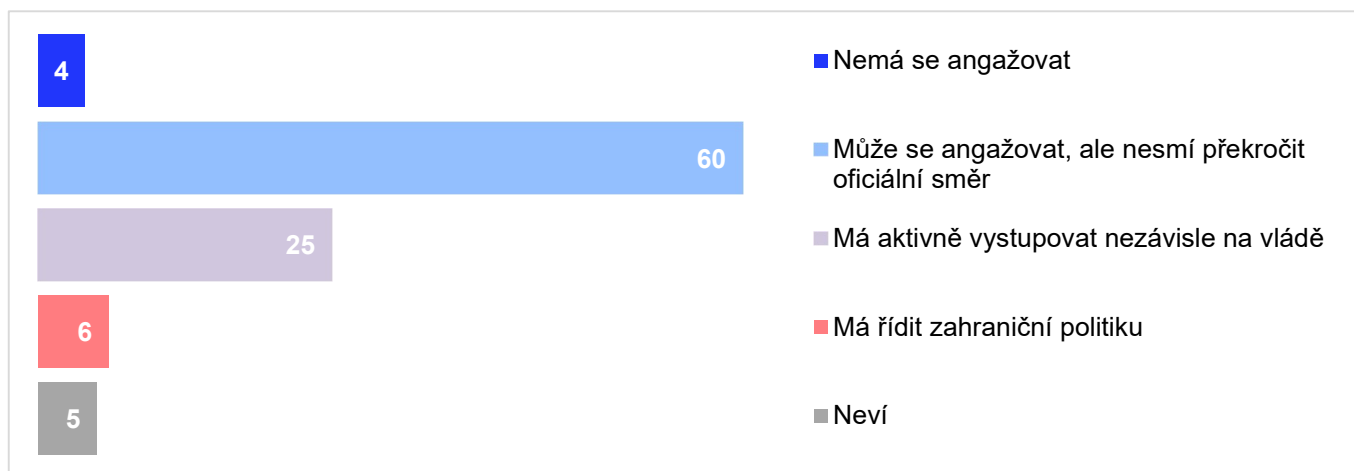
⁵ Znění otázky: „Jak má podle Vás prezident jmenovat vládu?“ Varianty odpovědí: Má jmenovat všechny ministry na základě vlastního uvážení; Má jmenovat všechny ministry na základě doporučení budoucího premiéra; Nemá jmenovat ministry vlády – to má být v kompetenci někoho jiného; Nevíte.

⁶ Znění otázky: „Myslíte si, že by prezident měl mít právo odmítnout jmenovat ministra navrženého premiérem?“ Varianty odpovědí: Nikdy; Jen ve výjimečných případech; Kdykoliv se sám rozhodne; Nevíte.

myslí, že by toto právo prezident neměl mít nikdy. S vyšším dosaženým vzděláním klesá procento lidí, které uvedlo možnost „nikdy“ – mezi občany se základním vzděláním bez maturity se jedná o 24 %, mezi občany se středoškolským maturitním vzděláním se jedná o 13 % a mezi vysokoškolsky vzdělanými se jedná o 10 %. To, že by prezident neměl mít nikdy možnost odmítnout navržené ministry, si významně častěji myslí voliči SPD (46 %), voliči hnutí ANO (34 %) a voliči Motoristů sobě (28 %). Mezi voliči koalice SPOLU, Pirátů a Starostů tento názor zastává v průměru méně než 1 % osob.

Do lednového výzkumu CVVM byla také zařazena otázka na to, jaké postavení má mít podle občanů prezident v oblasti zahraniční politiky (viz graf 7). Podle tří pětín (60 %) dotázaných by se měl prezident angažovat v zahraniční politice, ale mělo by to být v souladu s oficiálním směrem České republiky. Čtvrtina Čechů (25 %) pak pokládá za vhodnou tu možnost, že by prezident mohl aktivně vystupovat v oblasti zahraniční politiky, a to zcela nezávisle na vládě. Menšinové je jak přesvědčení dotázaných, že prezident má celkově řídit zahraniční politiku (6 %), tak i názor, že se v zahraniční politice nemá angažovat vůbec (4 %).

Graf 7: Zapojení prezidenta do zahraniční politiky země (v %)⁷

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_26-01, 23. 1.–3. 2. 2026, 1 725 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Přesvědčení o tom, že má prezident aktivně vystupovat v oblasti zahraniční politiky, a to nezávisle na vládě, se s věkem snižuje. Mezi respondenty ve věku 15–29 let s touto možností souhlasí 41 % dotázaných, pro osoby ve věku 30–54 let se jedná o 27 % a pro respondenty ve věku 55 a více let se jedná pouze o 18 %. To, že se prezident může angažovat, ale nesmí překračovat oficiální směr si naopak nejčastěji myslí respondenti ve věku 55 a více let (70 %) a s mladším věkem se procento osob, které tuto možnost uvedly, snižuje, až k 37 % u nejmladší věkové kategorie 15–19 let.

⁷ Znění otázky: „Jaké postavení má mít prezident v oblasti zahraniční politiky?“ Varianty odpovědí: Prezident se nemá angažovat v oblasti zahraniční politiky; Prezident se může angažovat v oblasti zahraniční politiky, ale nesmí překračovat oficiální směr, který udává vláda a ministerstvo zahraničí; Prezident má aktivně vystupovat v oblasti zahraniční politiky nezávisle na vládě; Prezident má řídit českou zahraniční politiku; Nevíte.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost 26-01
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	23. 1. 2026 – 3. 2. 2026
Výběr respondentů:	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Zdroj pro vážení dat:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3.
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1 725 (1696 CAWI, 29 CAPI)
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PI_8, PI_9, PI_10, PI_11, PI_70, PI_19, PI_41
Kód tiskové zprávy:	pi260302
Zveřejněno dne:	2. března 2026
Zpracoval:	Matyáš Marek

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |